

Vandringsled utmed Ljungbyån

Ljungbyån har sitt källaområde vid gränsen mellan Kronobergslän och Kalmar län och mynnar i Hossmoviken i Kalmarsund. Den rinner genom skogsmarker, tätorter, betesängar och odlingslandskap. Sedan urminnes tider har våra vattendrag haft stor betydelse. Man har bosatt sig vid och man har färdats längst med och på vattnet. Fynd visar att här ha människor slagit sig ned redan under stenåldern, under vikatiden blomstrade verksamhet och handel här. Ljungbyån spelar fortfarande en viktig roll för bygdens karaktär.

Genom att vandra längst med Ljungbyån kan man få uppleva såväl rik natur som kultur med förankring i dåtid och nutid. Vi några platser är rastmöbler placerade och inbjuder till fikapaus. Här finns pappaerkorgar och hundlatriner. Ledens totala sträckning är 2,5 km.

I anslutning till leden nedströms finns ett elljusspår och intill detta ligger naturreservatet ”Prästängen”, även det värt ett besök. Hasseldungarna vid elljusspåret är märkta som fossil åkermark med tecken på tidigare brukning.

I anslutning till leden uppströms finns ett uppskattat strövområde, Krankelösaholm, rikt på vårblommor och med rester av en gammal borganläggning. Detta område har inga jämnade stigar och området betas sommartid av nötkreatur. Vid ledens början nedströms fanns fram till 1900-talets mitt ett omtyckt badställe, nu igenslyat, kallat Torpansviken eller Torpan. Ett annat badställe låg strax uppströms dammen vid Krankelösaholm. Här brukade man tvätta i ån. Några hundra meter uppströms från Torpan finns en plats som ungdomar i trakten en tid kallade Paradiet. Den har nu fått rastplatsmöbler och kan med sin paradisiska miljö vara ett trevligt utflyktsmål.

Många storgårdar har vuxit upp intill ån. Från leden har man utsikt mot Krankelösa (namnet kommer av ord som betyder ”trana” och ”våt mark”) med bygderna planerade enligt 1800-talets planideal. Här finns också en av de dammanläggningar som finns på flera platser i ålandskapet. Vattnet har i århundraden varit en viktig kraftkälla för att driva framförallt kvarnar. På Krankelösa finns den vackra kvarnbyggnaden kvar vid dammen samt ett gammalt elverk.

Från vägskälet vid Krankelösa finns en alternativ slinga mot Ljungbyholm. Denna följer den gamla kyrkvägen, på vilken man färdades till kyrkan från socknens inland. Från kyrkvägen syns på en plats ett tidigare grustag med en intressant genomskärning av en rullstensås, Ljungbyåsen, som löper utmed ån. På åkern intill finns några stora flyttblock.

Vatten är en viktig tillgång för en mångfald organisationer. Många insekter utvecklas som larvet i vattnet. Andra har hela sin livscykel i ån. Exempel på insekter är skraddare, virvelbaggar och sländor. Ån utgör med sina insekter ett uppskattat matställe för fåglar så som svalor, sångare och ärlor. Här finns också bland annat änder, drillsnäppor och den ovanliga kungsfiskaren och strömstar-

taren. Fiske har varit en vanlig aktivitet längst än. Här finns bl a havsvandrande öring, ål, vimma och braxen. Fiske får ske endast efter överenskommelse med markägare.

Utförligare informationstavlor finns vid vandringsleden.

Välkommen att vandra önskar
Södermöre kommun

Parkeringsplatser i anslutning till leden finns vid A- Bakom skolan i Ljungbyholm.

B- Vid fotbollsplanerna bakom Ljungbyhemmet.

C- Vid telemasten med infart från vägen mot Trekanten ett par km väster om Ljungbyholm

